

Sprawozdanie z XXXIII Konferencji Naukowej Forum
Pedagogów: „Zrozumieć teraźniejszość, myśleć o przyszłości –
między wizją a praktyką w edukacji dorosłych”.

Jubileusz Profesora Jerzego Semkowa,
Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, 26–27 października 2021 r.

Rozumienie nauki w oderwaniu od myślenia o ludziach, którzy ją tworzą, nie istnieje. To właśnie człowiek, spotkania i relacje międzyludzkie są źródłem i przestrzenią dla (za)istnienia, rozwoju, trwałości oraz ciągłości myśli i refleksji naukowej. Nie jest również tajemnicą, że życie naukowe jest nierozzerwalnie związane z obecnością Osób Znaczących, Mistrzów i Autorytetów. Stąd też idea, aby nie tylko pamiętać, ale także uszanować i uhonorować dr. hab. Jerzego Semkowa, wieloletniego profesora Uniwersytetu Wrocławskiego, dookreśliła charakter cyklicznie organizowanej w Instytucie Pedagogiki UWr Konferencji Naukowej Forum Pedagogów. Dyrekcja Instytutu Pedagogiki UWr oraz organizatorzy konferencji: pracownicy Zakładu Edukacji Dorosłych i Studiów Kulturowych oraz Pracowni Metodologii Badań nad Edukacją, zapraszając do dyskusji, którą określał tytuł „Zrozumieć teraźniejszość, myśleć o przyszłości – między wizją a praktyką w edukacji dorosłych”, chcieli podziękować dr. hab. Jerzemu Semkowowi za jego wyjątkową obecność i kreowanie nauki opartej na szacunku, kulturze, miłości do uczenia się. W rezultacie XXXIII Forum Pedagogów było zarówno spotkaniem jubileuszowym, jak i konferencją andragogiczną. Konferencja została objęta patronatem honorowym rektora Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr. hab. Przemysława Wiszewskiego. Patronat naukowy nad wydarzeniem objęło Akademickie Towarzystwo Andragogiczne.

XXXIII Konferencja Naukowa Forum Pedagogów odbyła się w dniach 26–27 października 2021 r. we Wrocławiu, w Instytucie Pedagogiki UWr. Pomimo trudów organizacyjnych i dylematów towarzyszących organizacji

spotkania w sytuacji pandemii i zagrożenia koronawirusem SARS-CoV-2 konferencja w całości odbyła się w systemie stacjonarnym.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele kilkunastu krajowych ośrodków akademickich: Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej, Akademii Wojsk Lądowych im. gen. T. Kościuszki we Wrocławiu, Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu, Politechniki Wrocławskiej, PWSZ im. Witelona w Legnicy. W spotkaniu uczestniczyli również: przyjaciele Pana Profesora, jego uczniowie i studenci. Postać Profesora i chęć towarzyszenia mu w tym szczególnym dniu niewątpliwie spowodowała, że konferencja zyskała status Spotkania Wyjątkowego, zarówno w perspektywie merytorycznej, jak i towarzyskiej.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali prodziekan ds. studentów Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych dr hab. Paweł Klint, prof. UW, dyrektor Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego dr hab. Alicja Szerłaż, prof. UW, kierownik Zakładu Edukacji Dorosłych i Studiów Kulturowych dr hab. Witold Jakubowski, prof. UW oraz dr Joanna Golonka-Legut pełniąca funkcję kierownika naukowego konferencji. Był to jednocześnie moment powitania szanownego Jubilata – dr. hab. Jerzego Semkowa, emerytowanego profesora Uniwersytetu Wrocławskiego oraz przybyłych gości.

W tej części konferencji dr hab. Alicja Szerłaż, prof. UW wspominała wieloletnią współpracę z Jubilatem oraz podkreśliła, że to właśnie dr hab. Jerzy Semków, wraz z mgr Anitą Załuchą, zainicjował ideę Forum Pedagogów. Następnie dr hab. Witold Jakubowski, prof. UW przedstawił życiorys Profesora, zwracając uwagę nie tylko na osiągnięcia naukowe i dydaktyczne Jubilata, ale także, a może przede wszystkim, na jego cechy osobowościowe i aktywność społeczną, a dr Joanna Golonka-Legut zaprezentowała przygotowaną na okoliczność jubileuszu prezentację pt. „Pasja. Kultura. Szacunek. Miłość do uczenia się. Portret dr. hab. Jerzego Semkowa, emerytowanego profesora Uniwersytetu Wrocławskiego”. Treści poszczególnych slajdów ukazywały wielowymiarowość i barwność życia zawodowego Jubilata – człowieka w pełni zafascynowanego życiem, oddanego własnej pasji do uczenia się, żyjącego z Drugim Człowiekiem i dla niego. Śledząc doko-

niania i aktywność zawodową, a także pozazawodową Profesora Jerzego Semkowa, można dostrzec, że swoje życie, konsekwentnie i z zaangażowaniem, kształtuje on w oparciu o myślenie pozytywne i takie wartości jak: szacunek, koleżeństwo, przyjaźń, dzięki czemu stał się niedoścignionym ideałem akademika dla całych pokoleń pedagogów. Warto podkreślić, że Profesor nieustannie tworzy przestrzeń do dialogu i współpracy naukowej, inspirował do różnego rodzaju działań badawczych i dydaktycznych, dba o rozwój naukowy osób, z którymi spotyka się na ścieżce zawodowej, w szczególności wspiera swoich doktorantów i współpracowników. W prezentacji wykorzystano fotografie i wspomnienia pochodzące z archiwum prywatnego Jubilata (w tym z prowadzonych przez niego przez wiele lat *Kronik Forum Pedagogów* oraz *Dziennika wyprawy badawczo-filmowej do Indii i Nepalu przez Turcję, Afganistan i Pakistan*), a także materiały nadesłane przez gości konferencji.

W dalszej części spotkania dawni studenci Profesora, obecnie doktorzy i profesorowie, a także przedstawiciele różnych środowisk pedagogów i andragogów złożyli mu serdeczne życzenia. Ponadto prof. dr hab. Ewa Solarczyk-Ambrozik odczytała specjalny adres na tę szczególną okoliczność, przygotowany we współpracy z dziekanem Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza prof. dr hab. Agnieszką Cybał-Michalską, przewodniczącą KNP PAN. W imieniu władz Zarządu Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego list gratulacyjny skierowany do Jubilata odczytała prezes Zarządu ATA dr hab. Hanna Solarczyk-Szwec, prof. UMK.

Po licznych życzeniach i gratulacjach przyszedł czas na wyjątkowe uhonorowanie Szanownego Jubilata. Profesor Jerzy Semków otrzymał Pierwsze Złote Pióro Forum Pedagogów.

Następnie głos zabrał Jubilat. Profesor Jerzy Semków, z nieukrywanym wzruszeniem, osobiście przywitał zgromadzonych na sali gości, dziękując im za przybycie i obecność w tak ważnym dla niego dniu. Jego wystąpienie rozpoczęły słowa: „Wielce Szanowni i Drodzy Koleżanki i Koledzy, Drodzy Przyjaciele! Jeżeli po rozmowach i namyśle przystałem na prośbę moich doktorantów, by zorganizowali to jubileuszowe spotkanie w ramach XXXIII Forum Pedagogów, to nie po to, aby dać upust jakiegomuś przeświadczeniu o swojej wielkości czy tym bardziej o wadze swoich dokonań naukowych, ale przede wszystkim po to, by móc Was, Kochani, zobaczyć w bliskości, w bezpośrednim kontakcie słownym i wizualnym”. Jubilat wielokrotnie podkreślał wagę i wartość bezpośrednich relacji,

które według niego są kwintesencją człowieczeństwa, ale także pozwalają docenić wartość żywego słowa, które jest szczególnie ważne dla osób reprezentujących pokolenie Profesora. Dr hab. Jerzy Semków nie ukrywał także wdzięczności za organizację spotkania i radości, którą można było dostrzec, obserwując Jubilata, i o której mówił wprost: „Moja radość z naszego spotkania tu, w Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego, ma wymiar nadzwyczajny, gdyż jest emanacją wiary w dobroć i życzliwość ludzką, wiary w potrzebę życia i funkcjonowania mimo wszystko” (Semków 2021). Kolejno Profesor odniósł się do swojej choroby, która jak sam zaznaczył, z jednej strony jeszcze mocniej uświadomiła mu kruchość życia, z drugiej stała się źródłem nowego spojrzenia, otwierającego przed nim odmienną perspektywę doświadczania życia. Pod koniec swojego przemówienia Jubilat zwrócił się jeszcze raz do wszystkich, zgromadzonych w auli Instytutu Pedagogiki UWr osób, dziękując im za przybycie. Następnie złożył gorące podziękowania na ręce dyrektora prof. Alicji Szerląg za jej życzliwość i wsparcie poczyną Zakładu Edukacji Dorosłych i Studiów Kulturowych, któremu to zespołowi kierowanemu przez prof. Witolda Jakubowskiego zawdzięcza pomysł i realizację jubileuszu.

Po wystąpieniu Szanownego Jubilata przyszedł moment na uroczyste zakończenie części jubileuszowej i jednocześnie otwarcie części naukowej konferencji. Aktu tego dokonał obecny na konferencji prodziekan ds. studenckich Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych dr hab. Paweł Klint, prof. UWr. W swoim przemówieniu prelegent podkreślił jeszcze raz wyjątkowe cechy osobowe Szanownego Jubilata oraz docenił ideę organizowanego wydarzenia. Zwrócił także uwagę na radosną, pełną życzliwości i szacunku atmosferę spotkania, która jest fundamentem wartościowych spotkań naukowych.

Część naukową konferencji rozpoczęło uroczyste wręczenie Nagrody za Wybitną Monografię przyznawaną przez Akademickie Towarzystwo Andragogiczne. W tym roku, z rąk dr hab. Hanny Solarczyk-Szwec, prof. UMK, nagrodę otrzymała i odebrała dr hab. Martyna Pryszmont z Instytutu Pedagogiki. Co warto podkreślić, dr hab. Jerzy Semków był promotorem dysertacji doktorskiej laureatki. Następnie odbyła się sesja plenarna.

W pierwszym dniu konferencji, w sesji plenarnej I dotyczącej zagadnienia: *Edukacja i uczenie się dorosłych w czasach zmiany – idee, teoria i praktyka*, udział wzięli kolejno: prof. dr hab. Teresa Hejnicka-Bezwińska, prof. dr hab. Ewa Solarczyk-Ambrozik, dr hab. Ewa Kurantowicz, prof. DSW oraz prof. dr hab. Elżbieta Dubas. Następnie odbył się pierw-

szy panel ekspercki, moderowany przez dr Joannę Golonkę-Legut, którego temat brzmiał: *Współczesne badania nad edukacją (dorosłych) – od wierności metodzie do zaufania badaczowi*. Ekspertami biorącymi udział w panelu byli: dr hab. Zofia Szarota, prof. WSB, dr hab. Artur Fabiś, prof. UP, dr hab. Martyna Pryszmont, dr hab. Arkadiusz Wąsiński. Później nastąpiły obrady w trzech sekcjach tematycznych: Sekcja 1: *narracja – biografia – bieg życia w edukacji dorosłych*; Sekcja 2: *zmiany – media – zdalne nauczanie w edukacji dorosłych*; Sekcja 3: *zdrowie – wsparcie – inkluzja społeczna w edukacji dorosłych*.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się sesją plenarną, która została nazwana: *Perspektywy andragogiki – między presją rynku a tradycją akademii*. Obrady rozpoczął prof. dr hab. Józef Kargul, a głos zabrały kolejno: dr hab. Hanna Solarczyk-Szwec, prof. UMK oraz dr hab. Agnieszka Stopińska-Pająk, prof. AWSB. Następnie obrady były kontynuowane w dwóch sekcjach tematycznych: Sekcja 4: *wiedza – zarządzanie – tutoring w edukacji dorosłych*; Sekcja 5: *codziennność – sztuka – komunikacja w edukacji dorosłych*. Ostatnią częścią konferencji był panel ekspercki II: *Post-prawda, antyintelektualizm i populizm jako edukacyjne wyzwania*, moderowany przez dr. hab. Witolda Jakubowskiego. W panelu głos zabrali: dr hab. Alicja Jurgiel-Aleksander, prof. UG, dr hab. Wojciech Horyń, prof. AWL, dr hab. Rafał Włodarczyk, dr hab. Paweł Rudnicki, prof. DSW.

Konferencja została oficjalnie zakończona przez dr Joannę Golonkę-Legut, która podsumowała całość obrad i podziękowała wszystkim uczestnikom i uczestnikom konferencji za wyjątkową obecność i niezwykle wartościowe i motywujące do dalszej pracy naukowej spotkanie.

Niewątpliwie XXXIII Konferencja Naukowa Forum Pedagogów była wydarzeniem szczególnym – spotkaniem jubileuszowym i naukowym. W swoisty i wyjątkowy sposób połączyła trzy perspektywy czasu: przeszłość – teraźniejszość – przyszłość. Stała się przestrzenią wspomnień, pozwoliła na bezpośrednie spotkanie się i wymianę myśli, zainicjowała nowe działania i aktywności. Elementem, który z pewnością należy dowartościować, jest to, że wydarzenie stało się okazją do rozmowy o tym, co naprawdę ważne dla budowania i trwania relacji międzyludzkich oraz kształtowania nauki i wspólnoty akademickiej.

Joanna Golonka-Legut

<https://orcid.org/0000-0002-6449-8157>

Uniwersytet Wrocławski